

2021-02-01

Remissyttrande

Diarienummer: 2020/04701

Livsmedelsverket

Område Strategisk utveckling och stöd

Juridiska avdelningen

livsmedelsverket@slv.se

Yttrande över - Föreskrifter om jägares leveranser av små mängder vildsvin

Sveriges Jordägareförbund (härefter Förbundet) har inbjudits att yttra sig över, *Föreskrifter om jägares leveranser av små mängder vildsvin och kött av vildsvin*, diarienummer: 2020/04701 och önskar framföra följande ståndpunkter.

Generella synpunkter

- Förbundet tycker att det är mycket positivt att det införs möjligheter som underlättar för jägare att leverera vildsvin och vildsvinskött direkt till slutkonsument eller till lokala detaljhandelsanläggningar.
- Avseende jägares leveranser direkt till slutkonsument föreslår Förbundet att förslaget ska kompletteras med att jägare får leverera 20 vildsvin direkt till slutkonsument eller 10 vildsvin och kött från 10 vildsvin direkt till slutkonsument.
- Förbundet anser dock att det föreslagna regelverket är för omfattande och står inte i proportion med de risker som försäljning av vildsvin från jägare direkt till slutkonsument kan omfatta.
- Förbundet anser inte att länsstyrelsen ska tillståndspröva, föra register över, samt bedriva tillsyn över jägare som levererar små mängder vildsvinskött eller vildsvin direkt till slutkonsument.
- Utbildningsmaterialet till *Viltundersökare* kompletteras med relevant innehåll och ett personligt nummer, en unik kod, erhålls efter genomförd utbildning. Koden ska återföljas kött från vildsvin eller vildsvin som eventuellt säljs direkt till slutkonsument.
- Att föra register över personuppgifter hos myndigheter kan innebära risker för den enskilde och kan inte, för detta ändamål, anses nödvändigt för att säkra spårbarhet och minska smittspridning.

Sammanfattning

Det rapporteras årligen ca 150 000 fällda vildsvin. Enligt Jordbruksverkets rapport 2013:28, konsumeras majoriteten, ca 85%, i jägarnas egna hem. Detta utan att spridning av smitta eller utbrott av sjukdom konstaterats. Med bakgrund av den omfattande konsumtionen, under flera år, kan det inte anses motiverat att införa ett så omfattande regelverk som föreslås.

Syftet med den föreslagna regleringen är att underlätta och förenkla för jägare att få möjlighet till avsättning för nedlagda vildsvin på ett sätt som är förenligt med en hög skyddsnivå för människors hälsa vad gäller livsmedel. Det ska då omfatta ett system som säkrar spårbarhet, god hygien samt dokumenterad test för trikiner och i förekommande fall cesium-137.

Förbundet menar att de åtgärder som föreslås är allt för omfattande och kostsamma, både för den enskilde samt förvaltande myndigheter. Det riskerar då minska viljan att leverera vildsvin enligt förslaget och motverkar avsett syfte. Dessutom finns det risker för den enskilde med registerhållning av privatpersoner hos en offentlig myndighet med de uppgifter som avses.

Förbundet anser att samma livsmedelsäkerhet kan uppnås med enklare och mer kostnadseffektiva åtgärder. Dessa redovisas i detalj under respektive föreslagen paragraf nedan.

Specifika synpunkter på; Livsmedelsverkets föreskrifter om jägares leveranser av små mängder vildsvin och kött av vildsvin.

- 3 §** Bör kompletteras med en lydelse som omfattar vildsvin som är fällda av andra jägare på marker där jägaren har jakträtt.
- 4 §** Avseende jägares leveranser direkt till slutkonsument föreslår Förbundet att förslaget ska kompletteras med att jägare får leverera 20 vildsvin direkt till slutkonsument eller 10 vildsvin och kött från 10 vildsvin direkt till slutkonsument. Bör även omfatta vildsvin med inälvorna kvar.
- 5 §** Avseende jägares leveranser direkt till slutkonsument föreslår Förbundet att förslaget ska kompletteras med att jägare får leverera 20 vildsvin direkt till slutkonsument eller 10 vildsvin och kött från 10 vildsvin direkt till slutkonsument

Förbundet anser att Livsmedelsverkets förslag på krav av **tillstånd** från länsstyrelsen för att leverera kött från vildsvin inte kan anses proportionerligt för att säkerställa lagstiftningens krav på hygien samt smittspridning.

Se vidare Förbundets förslag under 9 § och 10 §.

- 6 §** Avseende jägares leveranser direkt till slutkonsument föreslår Förbundet att förslaget ska kompletteras med att jägare får leverera 20 vildsvin direkt till slutkonsument eller 10 vildsvin och kött från 10 vildsvin direkt till slutkonsument

Se ovan avseende krav på tillstånd.

- 8 §** En lokal detaljhandelsanläggning bör, utöver leverans direkt till slutkonsument, även kunna leverera direkt till *annan lokal detaljhandelsanläggning*.

- 9 §** Förbundet anser att tillståndsprovning och registerhållning hos länsstyrelsen inte står i proportion till ändamålet, vilket är att säkra livsmedelshygien samt spårbarhet av vildsvinskött vid försäljning direkt till slutkonsument. Detta går att säkra på ett enklare och mer kostnadseffektivt sätt, vilket är hela syftet med föreskriften. Dessutom är det olämpligt, om det inte kan anses absolut nödvändigt, att föra register av personuppgifter hos myndigheter med känslig information. Dessa uppgifter kan begäras ut som offentlig handling och därmed innebära risker för den enskilde.

Förbundets föreslår istället att personer som genomfört en viltundersökarutbildning, eller kompletterande del, erhåller ett personligt nummer, en unik kod. Det kommer spara administration samt kostnader för både privatpersoner och myndigheter, undvika registerhållning över privatpersoner samt, för ändamålet, säkerställa en god livsmedelshygien samt spårbarhet.

- 10 §** Förbundet föreslår att nuvarande viltundersökarutbildning kompletteras med en relevant del som säkerställer kompetenskraven för att få sälja små mängder kött från vildsvin. Vid avslutad viltundersökarutbildning erhålles ett personligt nummer, en unik kod, som ska åtföljas vildsvin eller kött från vildsvin vid försäljning direkt till slutkonsument.

En digital utbildning ska erbjudas de som redan är utbildade *Viltundersökare* som komplettering av tidigare genomförd utbildning. Livsmedelsverket ska godkännas av livsmedelverket och utarbetas tillsammans med berörda aktörer.

Förbundet anser att kostnaden, dvs. 4 000 kr, för den utbildning som föreslås är för hög vilket ytterligare motiverar att utbildningen integreras med utbildningen för *Viltundersökare*.

11 & 12 § Med bakgrund av att jägarnas egen konsumtion av stora mängder vildsvinskött inte har lett till någon känd smitta eller sjukdomsutbrott bedöms risken för detta mycket låg mot slutkonsument. Därför kan det inte anses motiverat att länsstyrelsen ska tillståndspröva samt bedriva tillsyn över jägarnas hantering.

14 § Förbundet anser att det är motiverat att genomföra provtagning efter Cesium-137 som livsmedelsverket föreslår.

Däremot bidrar provtagningen till högre kostnader för den enskilde jägaren vilken skapar en konkurrensfördel för jägare i andra län som inte omfattas av krav på provtagning. Det bidrar till minskad lönsamhet vid försäljning av vildsvin i berörda län och därmed incitament till ökad avskjutning.

För att regelverket inte ska bidra till konkurrensfördelar beroende på jägarens geografiska hemvist som motverkar ökad avskjutning i hela landet bör staten finansiera provtagningen av Cesium-137 samt kostnaden för eventuell destruering av vildsvin med höga halter av Cesium-137.

15 § Se synpunkter 14 §.

17 § Se synpunkter 14 §.

Förutsatt justeringar av ovanstående synpunkter tillstyrker Förbundet övriga föreslagna skrivningar i förslagen föreskrift.

Sveriges Jordägareförbund

Anders Grahn

Generalsekreterare

Carl Kuylenstierna

Ordf. Viltbrukskommittén

Sveriges Jordägareförbund (SJF) representerar större privata markegendomarna i Sverige. Förbundets medlemmar skapar nytta för människor och miljö genom ett långsiktigt förvaltande av förnyelsebara naturresurser. Vi erbjuder ett helhetsperspektiv på modernt landsbygdsföretagande eftersom våra medlemmar ofta bedriver lant-, skogs- och vattenbruk i större skala på samma fastighet. Genom stärkt landsbygdsföretagande och äganderätt vill vi utveckla näringslivet på den svenska landsbygden.